Год II Пятніца, 13 студня 1922 г. № 8 (17)

РАНІЦА

штодзенная, грамадзкая, палітычная і літэратурная газэта

АДРЭС РЭДАКЦЫІ і КАНТОРЫ: Вільня, Вострабрамская № 4, „Hotel Szlachecki" пак. № 2. Рэдакцыя адчыняна што дня, апрача сьвят, ад 11 да 1 і ад 5 да 7 гадз.

Цана нумару 20 марак. Падпіска на 1 мес. . . 400 марак. З перасылкай 1 „ . . 500 „ За граніцай ў два разы даражэй.

ЦАНА АБВЕСТАК: За адзін радок звычайнага друку на 1 стр.—60 м. Ў тэксьце . . . . 75 м. за тэкстам . . . . 40 м. Для шукаючых працы на 10 прац. таней.

Рэдакцыя газэты просіць п. падпісчыкаў высылаць у пару грошы за газэту. Калі грошы ня будуць адтрымывацца, то высылка газэты будзе затрымана.

Кнтора газэты „Раніца" паведамляе, што магазынам выпісываючым газэту дзеля прадажы, кантора будзе рабіць 30 проц. уступкі.

ТРЭБУЮЦЦА

хлопцы для прадажы газэты на ДОБРЫХ ВАРУНКАХ. Спытацца ў канторы газэты „Раніца".

Вільня, 13 Студня 1922 г.

Лейд-Джордж, як ужо вядома з тэлеграм, унёс прапазыцыю аб скліканьні канфэрэнцыі, на якой апроч Антанты, былі бы прысутнымі прадстаўнікі Саўдэпіі і Германіі. Мэта канфэрэнцыі—знайсьці сродкі, каб вастанавіць міжнародны гандаль.

Аснаўныя пастуляты Лейд-Джорджа гэтакія: 1) раней прадастаўленьня якому нібудзь гаспадарству капітала, павінна забязпечыць прыватную ўласнасьць: 2) выплата даўгоў; 3) гарантыі чужаземцам, што ім будзе дана магчымасьць скарыстаць прыбытак ад свайго капітала укладзенага ў дзела; 4) забязпечэньне грамадзянскіх даўгоў; 5) выпаўненьне абавязкаў, прынятых упрошласьці; 6) абяцаньне не вясьці палітычнай прапаганды і нерабіць нападаў на сваіх суседзяў і 7) забязпечэньне фінансавых варункаў, каб яны былі гарантыяй для гандалю.

Што-ж дасьць Антанта тым гаспадарствам, якія выпаўняць усе вышэй прыведзеные варункі?

Перш усяго, дакляруецца крэдыт. Пры цяперашнім эканамічным крызісе, амаль ня ўсе гаспадарствы вельмі нуждаюцца ў шырокім крэдыце без якога ня можа быць жаднай гутаркі аб паляпшэньні эканамічнага жыцьця народаў.

Другое—урэгулеваньне валюты. Падзеньне курса, спекуляцыя валютамі—страшэннае зло, ад якога гаспадарства нясуць вялікія страты, урэгулеваньне валют адразу адзавецца на цане тавараў і аблягчыць міжнародны гандаль.

Трэцьце— аблягчэньне закупу сырога матэрыялу там, где ёсьць лішка, а дзеля гэтага налада транспарту.

Дзеля правядзеньня ўсягэ гэтага ў жыцьце, эканамічныя прадстаўнікі Францыі, Англіі, Італіі і Бельгіі, прапануюць арганізаваць прыватнае міжнароднае таварыства, якое распачне сваю працу эканамічнай адбудовы ўсяго сьвета с капіталам ня меней 20 міл. фунтаў стэрлінгаў.

Апошнія тэлеграмы павядамляюць, што 8 студня на паседжаньні канфэрэнцыі ў Каннах абгаварывалася Антантай, аб пашырэньні англа-француская умовы аб гарантыях і на Польшчу. Пакуль што Англія згадзілася аб гарантыях только для Францыі.

Але трэба спадзявацца, што ў недалёкай будучыне гарантыі будуць прадастаўлены і для Польшчы, і тады эканамічнае яе жыцьцё будзе больш-меньш забязпечана.

Цяпер з нагляднай яснасьцю зьяўляецца ўсё велізарнае значэньне пытаньня, аб хутчэйшым далучэньні Срадковай Літвы да Польшчы.

Усякаму вядома, які вялікі ўрдн нанясла ўсясьветная вайна, нямецкая акупацыя і бальшавіцкая налада ня толькі Польшчы, але і Віленшчыне.

Адбудова эканамічнага жыцьця Віленшчыны патрэбуе вялікіх сродкаў, якіх на мейсцы ніколі ня знайсьці, іншая справа калі Сярэдняя Літва будзе далучана да Польшчы, дык, разумеецца, яна адтрымае мажэбнасьць адбудаваць сваю сельскую гаспадарку, пашырыць гандаль, зрабіць за граніцай закупы патрэбнага матэрыалу, машын і ўселякага тавару.

Адкрываецца вельмі шырокі гарызонт будучага жыцьця, і была бы вялікай і непапраўімай абмылкай, каб мы не скарысталі гэтага мамэнту.

ТЭЛЕГРАМЫ.

РЫГА 12.1. (А. В.) Чычэрын прыслаў літоўскаму Ураду вострую ноту з пратэстам проці націску Літвы і Фінляндыі над Карэліяй, якая мусіла звараціцца аб помачы да Лігі Народаў. Чычэрын паясняе, што паміж гэтымі гаспадарствамі робіцца такая нязгода, па прычыне разладу ў пастановах савецка-літоўскага трактату.

ПАРЫЖ. 12.1. (А. В.) Ліст краеў, які запрашае на канфэрэнцыю да Гэнуі, тычыцца і абыймае ўсе Эўрапейскія гаспадарствы. Былі прадстаўнікі—ангельскія, ад Ірландыі, Амэрыкі і інш.

МАСКВА 12.1. (А. В.) Dresdener i Deutsche Bank вайшлі ў фінансавыя адносіны з банкам савецкага гаспадарства. 6 студня ў Маскве выстаўлен першы чэк на 7 гадоў у банк нямецкі.

ДУБЛІН. 12.1. (А В.) Прэзыдэнтам Ірляндыі выбран Грiффіт Узбудован тымчасовы Урад, Сойм адложан.

ПАРЫЖ 12.1. (А. В.) Навышэйшая Рада атрымала тэлеграму Чычэрына, где ён высказываецца проці скліканьня канфэрэнцыі ў Жэневе і прапануе сабраць яе ў Лёндыне. Найвышэйшая Рада пастанавіла ня дыскутаваць па гэтаму поваду, бо ўважае гэтую справу не актуальнай.

Навокола Віленскага Сойму.

З Варшавы паведамляюць, што левая частка Віленскага Сойму прапануе ў першы чарод пачаць перэмову з Ковенскім Соймам.

Адначасна Віленскі Сойм зьвярнецца з нотай да Лігі Народаў. Пасьля гэтага будзе вырашана пытаньне аб далучэньні Срадковай Літвы да Польшчы.

Калі Сойм выкажацца за далучэньне Віленшчыны да Польшчы, дык для Віленшчыны будзе прадстаўлена шырокая аўтаномія з уласным Соймам, які будзе вырашаць свае мейсцовыя патрэбы.

Навіны у тры радкі.

З Коўны паведамляюць, што сярод палякоў, якія сядзяць у Ковенскай турме, пануе эпідэмія плямістага тыфусу.

—

Ковенскі Літоўскі Урад з'вярнуўся да Лігі Народаў з пратэстам на конта выбараў у Віленскі Сойм. У ноце урад востра выступае проці Польшчы.

—

У Менску страшэнная дарагоўля. У апошні час цана на хлеб павысілася на 75 пр., цана на жыр на 200 пр,

—

Пад горадам Якуцкам у Сыбіры, савецкія вайска пацярпелі паражэньня. Белагвардзейцы занялі г. Мікалаеўск і пануюць над Амурам.

—

З Карэліі даносяць, што весткі аб ліквідацыі карэльскага паўстаньня не праўдзівыя.

Наадварот, у апошні час карэльцам удалося на тылах у балшавікоў зьнішчыць мурманскую жалезную дарогу. У паўночнай частцэ Карэліі паўстанцы так сама маюць перавагу.

—

У Маскве абвешчаны дэкрэт аб 2 гадах службы ў войску.

ХРОНІКА.

Саабшчэньне з Менскам.

З 15 лютага-як перадаюц—будзе ўстаноўлена безперасядачнае железнадарожнае саабшчэньне з Менскам. Уцякачы з Віленшчыны будуць направляцца праз Менск.

Равізыі.

10 студняваўсіх менавых кантерах рабіліся равізыі.

Барацьба з ўрэднай гарэлкай.

Выпадкі атруты таннай гарэлкай паўтараюцца.

З водачных заводаў ўзята проба дзеля аналізу.

Железнадарожная катастрофа.

6 студня ў 17 гадзін на станцыі Лынтупы цягнік N 3186 па недагляду машыніста, ня гледзячы на закрыты сэмафор, наехаў на канец асабовага вузка-калейнага цягніка N 33.

Пры гэтым 3 пасажыра забіты, 3 цяжка ранены.

Палескія Успаміны.

(Маленькія абразкі).

У ночы на хуторы.

Вось мінулі апошні курган. Узноў пачалася грэбля, ўзноў мы йшлі сярод лясоў.....

Тутака недалёка—загаманіў Караба. Вось толькі мінём гэты лясок, узноў будзе бераг рэчкі. Случ, ведаеце, робіць вельмі шмат выкрунтасаў. Здалёку пачуліся нейкія галасы і два стрэлы. Мы застанавіліся і пачалі прыслухоўвацца да галасоў, якія далятылі да нас адкульсь справага боку.

„Га! Вось яно што!" рапта вясёла загаманіў Ганчар. „Гэта мусіць наш стары Супран, альбо сына жэніць, альбо хрэсьбіны спраўляе", зарагатаў ён.

„Добрая фізыка", пакачаў галавой Караба. „Альбо хрэсьбіны, альбо вясельле," і мы ўсе разам зарагаталі.

Мусіць сьмех наш пачулі, бо галасы змоўклі, і відаць было цяпер, што людзі, якіх мы ня бачылі, прыслухоўваюцца да нас.

„Пільнуй!" раптам раздаўся ў начным паветры чыйсь моцны акрык. Лес адказаў легкім рэхам...

„Ага!" зарагатаў Караба, стары Супран спужаўся дый крычыць, каб каней пільнавалі..... А ну, Ганчар, мы яго пацытаям „каго". І яны разам у адзін голас закрычалі: „Ці сына ці дачку?"

„У—у—у"—паплыло рэха па лесе...

Здаволеныя Ганчар з Карабай зарагаталі....

;„Ага—га—га"... раздаўся нейкі крык.

„Хто там?" пытаў чыйсь голас з лесу.

„Тры дубы!" закрычаў Караба ў адказ, і не пасьпелі мы падыйсьці шагоў з дваццаць, як нас акружыла грамада людзей.

Гэта былі хлапцы, дзеўчаты і мусіць сярод іх быў і сам гаспадар.

„Стой! Што за людзі?" папытаў нас пярэдні.

Мы застанавіліся.

„Добра спатыкаяш сябраў, Супрон!" сказаў Караба.

„Караба!" Вырваўся з кучы людзей чалавек у белай сьвітцы, і кінуўся абнімаць Карабу.

„Вось неспадзейка дык неспадзейка! Га гэта здаецца Ганчар і Дзяргач з вамі?" весяла гаманіў ён, цалуючы нас „Вось дык добра, дык добра!"

Хутка мы прывіталіся з усей грамадой і пайшлі на хутар.

Праз часін пяць уся грамада сядзела за сталамі ў садку пад сьвет смалякоў, якія гарэлі на ўкопаных у зямлю калах. Ганчар не абмыліўся: стары Супрон жаніў сына Пётру, і мы лучылі як раз на вясельле, калі яно з хаты нявесты, пераехала да хаты жаніха.

Гулянка йшла вялікая. Самагон ліўся ракой. Але мы былі добра змучаныя паходам, і я глянуўшы на Ганчара, шапнуў яму, што добра было-б, каб гдзе заснуць. Той падняўся, прападаў где-сь часін з пяць, пасьля вярнуўся і, пахіліўшыся да мяне, шапнуў: „есь, хадзем!"

Я ўстаў, да нас яшчэ прыстаў Караба, і мы ўсе ў трох няпрыкметна выбраліся—за стала, і пайшлі за Ганчаром. Той завёў нас у гумно.

„Вось тутака ёсьць драбіна, лезьця за мной!" Парадзіў ён.

Хутка мы адзін за адным апынілся сярод сена, гдзе смачна заснулі....

Доўга я, скрозь сон, чуў сьмех і крыкі гуляючых сябраў, але потым так моцна заснуў, што навет ня чуў, як ужо раніцай Ганчар з Карабай будзілі мяне, і ніяк не маглі дабудзіцца.

Так прыйшла ночка на хутары.

„Ну сьпіцё вы моцна!" казаў Караба. „Я ужо мяркаваў ці ня памерлі вы ад учарашняга самагону?! Ну ладзем, пойдзем у хату, пагледзім маладую," вясёла гаманіў ён, падміргваючы мне па дарозе для студні памыемся"... скончыў ён, і мы выйшлі з гумна.

Хутка памыліся і вайшлі ў хату. Нас сустрэў Супрон з славамі:—„А, вось дзе яны, ўцекачы! А я ўчора шукаў, шукаў дзе яны падзеліся, аж вось дзе...

Ну, ну сядайце", сядайце! весяла гаманіў ён....

5. Зноў у дарогу.

Добра пасьнедаўшы я падзякаваў усіх сяброў за добрыя і прыхільныя адносіны і пачаў зьбірацца далей у дарогу.

— „А топабылі-б у нас які дзянёк!" запрашаў Супрон.

— „Вельмі дзякую, сябра, але бачыце часу мала, а аб'ехаць шмат абшару трэба", казаў я.

— „Гэта праўда", згадзіўся ён, „ну дык на абратнай дарозе, калі ласка, прашу не запамятаваць адведаць...

— „Янка!" пазваў ён хлопца, „ось што, браток, адвязеш ось сябру пад возера Князь да хутара Дзяніса... Ну, жыва, запрагай!

Праз хвіль з пяць, я сядзеў у возе. Цяжка была раставацца з сябрамі, а асабліва з Карабай і Ганчаром. Але што зробіш — доля наша такая!..

— „Но!" крыкнуў Янка на каня і мы трануліся.

„Шчасліва!" казалі Супрон, Ганчар і Караба.

— „Да пабачаньня!" грымела грамада, якая зноў пачала гуляць.

— „Гэта вам ужо на дарожку!" сказала падбегшы да воза зачырванеўшая маладая і палажыла мне ў воз сыр, хлеб і калбасу.

— „А гэта, каб ехаць была добра", сказаў Ганчар кладучы мне на калені бутэльку з самагонкаю.

Я падзякаваў. Воз крануўся.

— „Бывайце здаровы! крыкнуў я ўсім, зноў сьцягнуўшы шапку. „Ня памінайце ліхам!"

— „Чакаем! Чакаем! грымела мне ў адказ.

Выехалі ў лес. Усё жыла ў ім, радавалася сонцу, а мне была сумна на душы, цяжка на сэрцу...

— „Хто пье, тамуналіваюць!" данёсся да мяне чыйсь голас, гуляўшых хлапцоў на хутары.

Пейце, хлопцы! Гуляйце пад шум лесу і гоман ціхі хвалі роднай рэчкі! — Гуляйце!

Пакуль не пакліча вас устаць, як адзін, доля старонкі роднай! Устаць на ратунак Бацькаўшчыны мілай!...

Цягнецца лес сьцяною. птушкі пяюць, весяла сонца сьмяецца...

6. У Дзяніса.

Ужо сонца садзілася. Ужо цені гусьцей зграмадзіліся і замоўклі птушак песьні, як мы з вялікай грэблі зьвярнулі ў старонку і хутка апыніліся ля тына, якім была агарожана ўся маентнасьць Дзяніса.

На дзядзінцу забрахаў сабака і праз хвілю сівы, як лунь, выйшаў да брамы Дзяніс.

— „Як маецеся дзедка?" зьвярнуўся да я яго.

Той падазрона ўглядаўся да мяне, раптам у яго вырвалася:

— „Ах ты Госпадзі! далі Бож не спазнаў!..." і ён хутка пачаў адчыняць браму.

Мы ўехалі на дзядзінец.

— „Ну хутчэй, хутчэй хадзем у хату," цягнуў ён мяне „Ось будзе Міхась рад..."

— „А Міхась у хаце?" запытаў я.

— „Есь, есь, толькі цяпераках ён с трэльбай троху выйшаў..." адказаў Дзяніс.

— „А!" кіўнуў я галавой „усе ходзіць..."

— „А як жа... Як устане, ось троху паможа мне, дый шасьць у лес, толькі яго і бачылі..." Сказаў дзед.

У хаце нас сустрэла пекная дзяўчына.

— „Ну, пазнаеш, Ганка? Запытаў Дзяніс сваю дачку, якая прыглядалася да мяне.

— „Пазнаю," цьверда сказала яна.

— „Як маецеся?" зьвярнуўся я, вітаючыся з ей.

— „Нічога, добра... Ось толькі маці памерла... І дзеўчына спусьціла галоўку.

— „Так Богу трэба," сказаў з цяжкім уздохам Дзяніс.

— „Кніжак прывязьлі?" Зьвярнулася яна да мяне.

— „Ось ёсь...," адказаў я, і дастаў з кішэні цэлую пачку кніжак.

— „Цікавыя?" Запытала яна.

— „Усе кніжкі цікавыя," перарваў яе Дзяніс. „Ну дзеўчына, давай нам гарбаты, есьці..."

У гэты міг у хату ўвайшоў Янка з бутэлькамі, келбасай, хлебам і сырам у руках і усё гэта палажыў на стоў.

— „Ого,!" падмаргнуў Дзяніс — „з запасам!,.."

— „А ось Супрона сын даў гарэлкі, а яго жонка закуску..." адказаў я,

— „Дык Петра жаніўся?" запытаў Дзяніс.

— „Як бачыце", адказаў я.

— „Ну давай Бог шчасьце!" сказаў ён.

Пакуль мы гутарылі з Дзянісам, Ганка накрыла стол белым чыстым абрусам і паставіла кіпячы самавар.

— „Гэта машына — кіўнуў Дзяніс у бок самавару — Міхася, ён прывёз яе. Любіць піць гарбату..."

— „Гэта добрая рэч...," згадзіўся я.

Калі мы пілі гарбату, прыйшоў Міхась. Доўга мы гаманілі аб усіх справах і за гамонкай ня прымецілі як на небі сьвяціў ужо месяц.

— „Ну пайдзем на сена..." сказаў Міхась.

Мы выйшлі з хаты. На дзядзінцу сядзела Ганка.

— „А вы што тутака робіце, а?" зьвярнуўся я да яе. Усе мары, а мары апанавалі вас? запытаў я.

— „Але, прыемна бачыць, глядзець на далёкія зоркі, гэтак глядзіш на іх і колькі думак пекных пад чары іх надходзяць.

— „Га, да вы Ганначка, красова гамоніце!" сказаў я.

— „А што-ж — пасядзім на сьвежым паветры!" парадзіў Міхась.

— „Ну падсунься Ганначка," сказаў Міхась і ўсеўся радам з сястрой, абняўшы яе.

— „Сядай Дзяргач!" да даў ён.

Я сеў і мы пачалі гутарыць...

Ужо калі пачалі зоркі гаснуць на небі, мы разышліся на адпачынак.

Дзяргач.

◆◆◆◆

КАРЭСПАДЭНЦЫІ.

Вёска Дрылеўцы.

(Ашмянскага пав. Альшанскай гміны).

Бедная наша вёска, ніхто ня зьвяргаў на яе увагі, але вось бытцам нешта здарылася, адзін за адным пачалі ездзіць да нас, так званые інструктары тлумачыць нам пра Сойм. Трапілася адзін раз, што прыехала гэтых самых інстуктароў адразу два. Вось і пачалі яны тлумачыць. Аж да гэта пары шум стаіць ў вушах, а ў вачах паперкі ў паветры круцяца—а дагэтуль такі мы ня ведаем, на што выбіралі, куды выбіралі і каго выбіралі. Які нумэр даў нам пан, дык той і кінулі. Дарма прапала гутарка інструктароў. Але усё гэта так, але вось дзіва чаму гэтые інструктары Рад Людовых і іншых рад, бо з гэтымі радамі, дык яны зьбілі нас з панталыку. Дык вось усе гэтыя рады празваўшыя сабе людовымі, дык яны усе чамусь ганілі нас беларусаў! Вось гэта дзіва! Гэта ужо саўсім па бальшавіцку, прышоў у чужую хату, ды й давай лаяць гаспадара... Дзіўна нам гэта, вельмі дзіўна. Папробывалі мы аднага такога люлоўца папрасіць не ганіць нас, дык чалавек у сіняй вопрацэ з стрэльбай за плячмі, забараніў нам гэтае і сказаў, што „гэта свабода выбараў і агітацыі"... Да 8 студня усё можна... Гэтая праява нам яшчэ дзіўней.

Добра, што гэтае осьмае ужо мінула і балей ніхто ня едзе нас ганіць. Але страх нас усётакі бярэ, бо кажуць што праз некалькі часу зноў гэтакае здарэньне будзе... Вось тутака і мяркуй. Трэба мусіць будзе прыгатавацца нам сялянам і жыхарам нашай старонкі сказаць усім, так званым радам людовым, што балей мы ня пазволім ім ганіць нас у нашай жа роднай хаце.

Абражаны Селяні.

Весткі з Варшавы.

Паварот савецкага пасла Карахана да Варшавы спазніўся. Ен прыбудзе сюды толькі 19 сьнежня. Повадам да спазьненьня быў прыезд у Маскву Польскай Пагранічнай Камісіі з п. Васілеўскім і палкоўнікам Гэмплем на чале.

Пасьля заканчэньня працы гэтай камісіі па абазначэньню польска-расейскай граніцы, Карахан разам з ей вярнецца ў Варшаву.

* * *

Старшыня міністраў п. Панікоўскі прыняў парыжскага пасла гр. Замойскага і адбыў з ім доўгую канфэрэнцыю.

* * *

13 сьнежня, адбудзецца паседжаньне прамыслова-гандлёвай рады пры Міністэрстве Прамыслу і Гандалю. Будуць разглядацца Гданскія справы.

На паседжаньне запрошаны прадстаўнікі Гданска.

* * *

Польскі пасол ў Рызе, п. Едка-Наркевіч злажыў старшыне міністраў п. Панікоўскаму адчот аб апошней фазе польска-латышскіх адносін.

Стэнаграма З'езду Заходняй Беларусі.

(Глядзі з 1 да 15 № „Раніцы".)

Браты Беларусы! Паэт сказаў: „Чым ноч цямней, тым ярчэ зьвёзды"...— І гэта праўда:—чым гарэй нам—беларусам, тым больш яскрава выяўляецца наша воля, нашы жаданьні разьвеяць гэту цемру, скінуць чужацкія, заслоны і кайданы і выйсьці да прывольнага, свабоднага жыцьця. Браты! Наша Беларусь парэзана на часьці. Тамака, як нам ведама, стогнуць і крывёю абліваюцца нашы браты пад бальшавіцкім бізуном. Дэлегаты ад туль нам цяперака казалі, што тамака, толькі адна надзея, гэта на нас,—яны вераць, што мы, жывучы тутака разам з дэмакратычным польскім народам—прыйдземо да іх з вызваленьнем. Гэтае жаданьне нашых братоў тамака і наша—тутака—збудуцца. Беларусь адна і як бы яе ворагі не стараліся закабаліць—ім гэта ня удасца, бо ёсьць дух у народзе і жыве яго цела!

Браты! Польскі народ, народ дэмакратычны здабыўшы сабе усё, што яму належылася па праву, як народу, як нацыі,—ён пайшоў і ідзе з дапамогай і нам—беларусам. І кожны беларус, які жадае дабра свайму народу—ня ухіліцца ад гэтай дапамогі.

Толькі з Польшчай—мы збудуем сваю Бацькаўшчыну! (Вокляскі).

Старшыня: Цяперака мы выслухаем даклады Камісіяў.

Лістапад: (Ад Асьветнай Камісіі). Браты Беларусы! Нам цяперака саўсім зразумела, што школа ёсьць фундамант усяго жыцьця.

Я хачу высьвятліць перад вамі становішчэ нашай Беларускай школы. У пачатку рэвалюцыі, у 1917 годзе, калі скінулі з пасаду душыцеля Мікалая II—вызваленая Беларусь выявіла сваю волю і цьвёрда стала дамагацца сваей беларускай школы. Але, ня гледзячы на тое, што Мікалая ўжо няма — у беларусаў заставалася, усё-ж такі, шмат ворагаў. Школьнай справе перашкаджалі то тыя, то іншыя прычыны. У 1921 г, у Сярэдняй Ліцьве, з вялікімі труднасьцямі атрымалі дазвол на 170 школ... Раптам, з гэтых 170—засталося толькі 50...

Гэтыя цыфры горкім, ядавітым зьдекам адзываюцца ў сэрцы кожнага беларуса.

Не буду тутака гаварыць балей аб цяжкім становішчы нашых школ, як пачатковых, так і сярэдніх. Даклады з мейсцаў, як нельга балей, ярка паказалі нам усё гэта. Я скажу толькі адно, што мы—беларускіе вучыцелі да апошняга будзем змагацца за правы бельрускай школы, за пашырэньне беларускай асьветы. Хай жыве беларуская школа! Хай жыве Беларусь! (Гучныя вокляскі). Цяперака, я прачытаю рэзалюцыю па школьнаму пытаньню, якую вынесла Асьветная Камісія.

(Далей будзе).

Рэдактар-Выдавец: Вацлаў Адамовіч

Друкарня „Друк" Субач 2.